

UNIVERSITI PUTRA MALAYSIA

***HUBUNGAN KEKERAPAN KOMUNIKASI ANTARA ETNIK DENGAN TAHAP
PREJUDIS TERHADAP ETNIK LAIN DALAM KALANGAN PELAJAR
UNIVERSITI PUTRA MALAYSIA***

SERIT ANAK BANYAN

FBMK 2013 35

**HUBUNGAN KEKERAPAN KOMUNIKASI ANTARA ETNIK DENGAN
TAHAP PREJUDIS TERHADAP ETNIK LAIN DALAM KALANGAN
PELAJAR UNIVERSITI PUTRA MALAYSIA**

Oleh

SERIT ANAK BANYAN

**Tesis ini di Kemukakan Kepada Sekolah Pengajian Siswazah, Universiti Putra
Malaysia Sebagai Memenuhi Keperluan Untuk Ijazah Master Sains**

September 2013

Abstrak tesis yang dikemukakan kepada Senat Universiti Putra Malaysia
Sebagai memenuhi keperluan untuk ijazah master sains

**HUBUNGAN KEKERAPAN KOMUNIKASI ANTARA ETNIK DENGAN
TAHAP PREJUDIS TERHADAP ETNIK LAIN DALAM KALANGAN
PELAJAR UNIVERSITI PUTRA MALAYSIA**

Oleh

SERIT ANAK BANYAN

September 2013

Pengerusi : Prof. Ezhar Tamam, Ph.D

Fakulti : Bahasa Moden Dan Komunikasi

Penyelidikan ini dijalankan untuk memahami prejudis dan komunikasi antara etnik dalam kalangan pelajar Universiti Putra Malaysia. Kajian ini secara khusus mengenal pasti tahap prejudis mengikut kumpulan etnik, persepsi pelajar terhadap faktor-faktor terpilih yang berkait dengan prejudis, kekerapan komunikasi antara etnik dalam kalangan pelajar universiti, dan perkaitan di antara kekerapan komunikasi antara etnik dengan tahap prejudis terhadap pelajar kumpulan etnik yang berbeza. Kaedah tinjauan menggunakan borang soalselidik tadbir sendiri digunakan untuk mengumpul data. Seramai 300 orang pelajar ijazah sarjana muda telah dipilih secara sistematik dalam kajian ini. Kajian ini telah dijalankan di Kolej Kediaman 12, 14, 15 dan 16, Universiti Putra Malaysia.

Hasil kajian menunjukkan tahap prejudis terhadap kumpulan etnik lain berada di tahap yang baik dan tidak membimbangkan. Prejudis etnik Melayu terhadap Cina dan prejudis etnik Cina terhadap Melayu berada di tahap sederhana. Manakala

pelajar etnik Melayu dan Cina masing-masing mempunyai tahap prejudis yang rendah terhadap etnik India, sementara prejudis etnik India terhadap kumpulan etnik lain di tahap yang rendah. Responden bersetuju faktor emosi, kognitif sosial, dominasi sosial dan media massa boleh menyebabkan prejudis terhadap kumpulan etnik lain. Walau bagaimanapun, responden tidak bersetuju faktor etnosentrik boleh menyebabkan prejudis. Komunikasi antara etnik tidak berlaku secara meluas dan kerap dan pelajar terlibat dalam komunikasi antara etnik untuk memenuhi keperluan sebagai pelajar. Perkaitan antara kekerapan komunikasi antara etnik dengan tahap prejudis terhadap etnik lain adalah signifikan bagi kelompok etnik Melayu dan etnik Cina tetapi tidak bagi etnik India. Dapatan kajian menunjukkan semakin kerap pelajar etnik Melayu dan Cina berkomunikasi antara etnik maka semakin kurang prejudis mereka terhadap etnik India. Manakala kekerapan komunikasi pelajar India dengan pelajar Melayu dan Cina tidak mempengaruhi tahap prejudis mereka terhadap dua kumpulan etnik ini.

Abstract of thesis presented to the Senate of Universiti Putra
Malaysia in fulfillment of the requirement for the degree of Master of Science

**RELATIONSHIP BETWEEN FREQUENCY OF INTERETHNIC
COMMUNICATION WITH LEVEL OF PREJUDICE TOWARDS OTHER
ETHNIC GROUPS AMONGST STUDENTS OF UNIVERSITI PUTRA
MALAYSIA**

By

SERIT ANAK BANYAN

September 2013

Chairman : Prof. Ezhar Tamam, Ph.D

Faculty : Modern Languages and Communication

This study was conducted to examine prejudices and interethnic communication amongst Universiti Putra Malaysia students. This study strives to specifically identify the level of prejudice according to ethnic groups, the perceptions of students towards selected factors related to prejudice, the frequency of interethnic communication amongst university students and the relationship between frequencies of inter-ethnic communication with students' level of prejudice towards different ethnic groups. Data was collected using a survey method whereby the researcher personally administered the questionnaires. A total of 300 undergraduate students were systematically selected for this study. The study was conducted in Residential Colleges 12, 14, 15 and 16 of Universiti Putra Malaysia.

The findings showed that the level of prejudice against other ethnic groups to be in a good level. However, the Malay students prejudice against the Chinese and the Chinese against the Malay seems to be at a moderate level. On the other hand, both

the Malay and Chinese students seem to have a low level of prejudice against Indian students. Similarly Indian students also seem to have a low prejudice against students from other ethnic groups. The findings also show that the respondents of this study agreed that emotions, social cognition, social dominance and the mass media are the factors that contribute to prejudice against other ethnic groups. However, the respondents did not agree that ethnocentric factors could cause prejudice. Interethnic communication does not occur widely and frequently. Furthermore they are only involved in interethnic communication to fulfil the requirement as students. The relationship between frequency of interethnic communication and level of prejudice towards Indian students are significant amongst the Malay and Chinese students but not the Indian students. The finding of this study shows that the more the Malay and Chinese students interact with the Indian students, the lesser the prejudice towards them. However, frequency of interethnic communication of the Indian students towards the Malay and Chinese students does not influence their prejudice towards these two ethnic groups.

PENGHARGAAN

Pertama sekali saya ingin mengucapkan syukur kepada Tuhan Yesus Kristus kerana dengan kasih karunia dan pertolongannya maka saya dapat menyempurnakan tesis master sains ini sebagai memenuhi keperluan untuk menamatkan pengajian Master Sains dalam bidang Komunikasi Kemanusiaan di Universiti Putra Malaysia. Ramai yang telah menghulurkan bantuan sama ada secara langsung ataupun tidak kepada kejayaan penyelidikan ini.

Setulus untaian rasa cinta buat ayahanda Banyan anak Seminai dan bonda Simai anak Bada serta tunang tercinta Emilia Sinda. Sokongan dan semangat yang diberikan oleh mereka telah menjadikan saya kuat dan akhirnya tesis ini berjaya disiapkan.

Terima kasih yang tidak terhingga juga kepada Professor Dr. Ezhar Tamam selaku Pengerusi Jawatankuasa Penyeliaan Tesis. Tidak dilupakan juga Professor Dr. Md Salleh Hj Hassan dan Dr. Wendy Yee Mei Tian selaku ahli dalam jawatankuasa penyeliaan yang telah bertungkus lumus membantu dan memberikan panduan yang tidak berbelah bagi dalam menyempurnakan tesis ini. Tanpa bimbingan dan tunjuk ajar daripada mereka semua sudah pasti tesis ini tidak dapat disempurnakan dengan jayanya.

Saya juga ingin merakamkan penghargaan buat Yayasan Sarawak kerana telah memberikan penajaan untuk pengajian saya memalui Biasiswa Yayasan Tunku Abdul Rahman. Bantuan kewangan yang diberikan sepanjang tempoh pengajian

telah membolehkan saya menamatkan pengajian ini. Terima kasih kepada Puan Alina yang telah banyak membantu dalam pelbagai urusan dengan pihak Yayasan Sarawak.

Penghargaan juga diberikan kepada pensyarah–pensyarah, pegawai-pegawai, dan rakan–rakan di Jabatan Komuniasi, Fakulti Bahasa Moden dan Komunikasi dan juga di Institut Pengajian Sains Sosial. Saya mengucapkan terima kasih atas bantuan dan kerjasama yang dihulurkan. Kepada jawatankuasa pemeriksa yang telah dilantik, terima kasih diucapkan atas kesudian menilai dan membantu dalam menjayakan thesis ini.

Dikesempatan ini juga saya ingin mengucapkan berbanyak terima kasih kepada ahli keluarga yang banyak memberikan sokongan seperti Lamai, Benya, Madlyne, Augustine, Edwin dan Fabian. Tidak dilupakan juga buat Aunty Betty dan Uncle Inyau yang sentiasa menjadi inspirasi saya selama ini. Relieve

Buat teman–teman seperjuangan seperti Ewan Awang, Ahmad Syauqi, Nor Hafiz, Ahmad Shahrul dan Nuraini Nadzli, terima kasih kerana sedia membantu di saat saya memerlukan bantuan anda semua. Buat sahabat–sahabat saya seperti Kenawang Ujoh, Loviana, Agnes, Walter Ababring, Alvin Lambong, Jessica Lica, Paolo Rosallez, Yaty Olivia, Andy Tommy, Stevie Surik, Wilson Ling, Melissa Francis, Abdul Hadi, Andrew Emparan, Timothy Berayun, Epa Sandai, Mozhgan Mohajerin Kermani, Lister Robert, Jawai Bayang, George dan yang saya tidak dapat sebut satu persatu di sini, saya ucapkan penghargaan buat anda semua atas sokongan dan sentiasa bersama dengan saya dalam apa jua keadaan.

Akhir sekali saya ingin merakamkan penghargaan buat rakan sekerja saya di Citizenship Values Education Unit, Taylor's School of Education. Terima kasih atas sokongan dan keprihatian yang diberikan terutamanya Prof. Dr. Edwin Malachai Vethamani dan juga Puan Nur Ainif Omar. Tidak dilupakan juga rakan-rakan sekerja yang lain seperti Thamayanthee, Rohaizan, Zaim, Izwan, Norsafizar, Aiedah, Inayatul, Firdaus, Razak, Ayu Asmuni, Kastoori dan Hema.

Saya mengesahkan bahawa satu Jawatankuasa Peperiksaan Tesis telah berjumpa pada 6 September 2013 untuk menjalankan peperiksaan akhir bagi Serit anak Banyan untuk menilai tesis beliau yang bertajuk “Hubungan Kekerapan Komunikasi Antara Etnik Dengan Tahap Prejudis Terhadap Etnik Lain Dalam Kalangan Pelajar Universiti Putra Malaysia” mengikut Akta Universiti dan Kolej Universiti 1971 dan Perlembagaan Universiti Putra Malaysia [P.U.(A) 106] 15 Mac 1998. Jawatankuasa tersebut telah memperakukan bahawa calon ini layak dianugerahkan Ijazah Master Sains.

Ahli Jawatankuasa Peperiksaan Tesis adalah seperti berikut:

Zulhamri bin Abdullah, PhD

Profesor Madya
Fakulti Bahasa Moden dan Komunikasi
Universiti Putra Malaysia
(Pengerusi)

Siti Zobidah binti Omar, PhD

Profesor Madya
Fakulti Bahasa Moden dan Komunikasi
Universiti Putra Malaysia
(Pemeriksa Dalam)

Mohd. Nizam bin Osman, PhD

Fakulti Bahasa Moden dan Komunikasi
Universiti Putra Malaysia
(Pemeriksa Dalam)

Fazilah Binti Idris, PhD

Profesor Madya
Pusat Pengajian Umum
Universiti Kebangsaan Malaysia
(Pemeriksa Luar)

(Norita Omar, PhD)

Profesor Madya
Timbalan Dekan
Sekolah Pengajian Siswazah
Universiti Putra Malaysia
Tarikh:

Tesis ini telah dikemukakan kepada Senat Universiti Putra Malaysia dan telah diterima sebagai memenuhi syarat keperluan ijazah Master Sains. Ahli Jawatankuasa Penyelia adalah seperti berikut:

Ezhar Tamam, PhD

Profesor
Fakulti Bahasa Moden Dan Komunikasi
Universiti Putra Malaysia
(Pengerusi)

Md. Salleh Hj. Hassan, PhD

Profesor
Fakulti Bahasa Moden Dan Komunikasi
Universiti Putra Malaysia
(Ahli)

Wendy Yee Mei Tian, PhD

Senior Lecturer
Seksyen Kokurikulum
Elaktif Luar Fakulti & TITAS (SKET)
Universiti Malaya
(Ahli)

(BUJANG BIN KIM HUAT, PHD)

Profesor
Dekan
Sekolah Pengajian Siswazah
Universiti Putra Malaysia

Tarikh:

PERAKUAN

Saya memperakui bahawa:

- tesis ini adalah hasil kerja saya yang asli;
- setiap petikan, kutipan dan ilustrasi telah dinyatakan sumbernya dengan jelas;
- tesis ini tidak pernah dimajukan sebelum ini, dan tidak dimajukan serentak dengan ini, untuk ijazah lain sama ada di Universiti Putra Malaysia atau di institusi lain;
- hak milik intelek dan hakcipta tesis ini adalah hak milik mutlak Universiti Putra Malaysia, mengikut Kaedah-Kaedah Universiti Putra Malaysia (Penyelidikan) 2012;
- kebenaran bertulis daripada penyelia dan Pejabat Timbalan Naib Canselor (Penyelidikan dan Inovasi) hendaklah diperoleh sebelum tesis ini diterbitkan (dalam bentuk bertulis, cetakan atau elektronik) termasuk buku, jurnal, modul, prosiding, tulisan popular, kertas seminar, manuskrip, poster, laporan, nota kuliah, modul pembelajaran atau material lain seperti yang dinyatakan dalam Kaedah-Kaedah Universiti Putra Malaysia (Penyelidikan) 2012;
- tiada plagiat atau pemalsuan/fabrikasi data dalam tesis ini, dan integriti ilmiah telah dipatuhi mengikut Kaedah-Kaedah Universiti Putra Malaysia (Pengajian Siswazah) 2003 (Semakan 2012-2013) dan Kaedah-Kaedah Universiti Putra Malaysia (Penyelidikan) 2012. Tesis telah diimbaskan dengan perisian pengesanan plagiat.

Tandatangan: _____ Tarikh: _____

Nama dan No. Matrik: _____

PERAKUAN AHLI JAWATANKUASA PENYELIAAN

Dengan ini, diperakukan bahawa:

- Penyelidikan dan penulisan tesis ini adalah di bawah seliaan kami;
- Tanggungjawab penyeliaan sebagaimana yang dinyatakan dalam Kaedah-Kaedah Universiti Putra Malaysia (Pengajian Siswazah) 2003 (Semakan 2012-2013) telah dipatuhi.

Tandatangan: _____
Nama
Pengerusi
Jawatankuasa
Penyeliaan _____

Tandatangan: _____
Nama Ahli
Jawatankuasa
Penyeliaan _____

Tandatangan: _____
Nama Ahli
Jawatankuasa
Penyeliaan _____

Tandatangan: _____
Nama Ahli
Jawatankuasa
Penyeliaan _____

JADUAL KANDUNGAN

Muka Surat

ABSTRAK	ii
ABSTRACT	iv
PENGHARGAAN	vi
PENGESAHAN	ix
PERAKUAN	xi
SENARAI JADUAL	xv
SENARAI RAJAH	xvi

BAB

1	PENDAHULUAN	1
	Latar Belakang Kajian	1
	Pernyataan Masalah	8
	Persoalan Kajian	11
	Objektif Kajian	12
	Kepentingan Kajian	12
	Limitasi Kajian	14
2	SOROTAN LITERATUR	15
	Prejudis Sebagai Halangan Komunikasi Antara Etnik	15
	Faktor-Faktor Terpilih Yang Berkait Dengan Prejudis	18
	Faktor Dominasi Sosial	18
	Faktor Kognitif Sosial	20
	Faktor Media Masa	21
	Faktor Etnosentrik	23
	Faktor Emosi	25
	Kesan Prejudis Terhadap Perpaduan Kaum	26
	Kepentingan Komunikasi Antara Etnik	29
	Kajian Komunikasi Antara Etnik Dalam Kalangan Pelajar Universiti	31
	Teori Kontak	35
	Konseptual Kajian	39
3	METODOLOGI KAJIAN	40
	Reka Bentuk	40
	Lokasi	41
	Populasi Dan Persampelan	41
	Penentuan Saiz Sampel	42
	Instrumen	45
	Kajian Rintis	50
	Pengumpulan Data	53
	Penganalisaan Data	54
4	HASIL KAJIAN DAN PERBINCANGAN	56
	Profil Responden	56
	Sosio-Demografik Responden	56
	Persahabatan Merentas Etnik	60
	Penglibatan Dalam Persatuan Pelbagai Etnik	61

Tahap Prejudis Terhadap Pelajar Etnik Lain	63
Tahap Prejudis Pelajar Melayu Terhadap Pelajar Cina	63
Tahap Prejudis Pelajar Melayu Terhadap Pelajar India	63
Tahap Prejudis Pelajar Cina Terhadap Pelajar Melayu	64
Tahap Prejudis Pelajar Cina Terhadap Pelajar India	64
Tahap Prejudis Pelajar India Terhadap Pelajar Melayu	65
Tahap Prejudis Pelajar India Terhadap Pelajar Cina	65
Persepsi Terhadap Faktor-Faktor Terpilih Yang Berkait Denga Prejudis	67
Faktor Emosi	67
Faktor Dominasi Sosial	68
Faktor Kognitif Sosial	70
Faktor Media Masa	72
Faktor Etnosentrik	74
Kekerapan Komunikasi Antara Etnik	76
Hubungan Kekerapan Komunikasi Antara Etnik Dengan Tahap Prejudis Terhadap Kumpulan Etnik Lain	79
Analisis Regrasi Pelbagai Faktor-Faktor Terpilih Yang Berkait Dengan Prejudis Dengan Prejudis Terhadap Etnik Lain	82
Rumusan	83
5 RINGKASAN, KESIMPULAN IMPLIKASI DAN CADANGAN	85
Ringkasan Kajian	85
Rumusan Hasil Kajian	87
Kesimpulan	89
Implikasi Dan Cadangan	90
RUJUKAN	95
LAMPIRAN	106
BIODATA PELAJAR	128